Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE KOKOUSRAPORTTI EUE2015-02652

EUE Nummelin Marjo(UM), Paavilainen Marika(UM) 22.09.2015

Asia
Neuvostoraportti, ympäristöneuvosto

Kokous
18.09.2015

Ympäristöministerit kokoontuivat ylimääräiseen ympäristöneuvostoon Brysseliin 18.9.2015. Kokouksen ainoana aiheena oli neuvoston päätelmien hyväksyminen Pariisin ilmastokokoukseen valmistautumisesta. Päätelmissä määritellään EU:n keskeiset neuvottelutavoitteet Pariisissa. Ympäristöministerit korostivat, että Pariisin sopimuksen on oltava kattava ja kunnianhimoinen. Sopimus voisi tulla voimaan, kun merkittävä osuus maailman kasvihuonekaasupäästöistä olisi sen piirissä. Ministerit myös linjasivat yhteisen pitkän aikavälin päästövähennystavoitteen, jonka mukaan globaalit päästöt olisi vähintään puolitettava vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä ja nollattava vuoteen 2100 mennessä. Lisäksi ministerit linjasivat, että sopimukseen on sisällytettävä viiden vuoden välein tapahtuva arviointi, jolloin maakohtaisia tavoitteita voitaisiin tarvittaessa kiristää.

Pariisin valmistelut ja Pariisin kokoukseen liittyvä EU:n viestintästrategia olivat myös aiheena ministereiden lounaalla. Suomea kokouksessa edusti maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen.

1. **Esityslistaehdotuksen hyväksyminen**

Esityslistaehdotus **hyväksyttiin.**

Lainsäädäntökäsittelyt

Euroopan Unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely

2. **A-kohtien luettelon hyväksyminen**

Hyväksyttiin A-kohtien luettelon kaikki asiat (asiakirja 11909/15 PTS A 64), **5 lainsäädäntöasiaa ja 34 muuta kuin lainsäädäntöasiaa.** Lainsäädäntöasioina hyväksyttiin päätös markkinavakausvarannon perustamisesta unionin kasvihuonekaasupäästöjen kauppajärjestelmään, sekä direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta.

***

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. **Ehdotus neuvoston päätelmiksi ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) 21. osapuolikonferenssin (COP 21) sekä Kioton pöytäkirjan 11. osapuolikokouksen (CMP 11) valmistelusta, Pariisi, 10.marraskuuta – 11. joulukuuta 2015. Hyväksyminen.**

Neuvosto hyväksyi päätelmät Pariisin ilmastokokoukseen valmistautumisesta. Pariisin ilmastokokouksessa 30.11.–11.12.2015 on tarkoitus solmia uusi maailmanlaajuinen ilmastosopimus vuoden 2020 jälkeiselle ajalle ja päättää sopimuksen tarkemmasta toimeenpanosta. Pariisin ilmastosopimuksen perimmäinen päämäärä on hillitä maapallon lämpenemistä siten, ettei keskilämpötila nouse yli kahta astetta.

Ympäristöneuvoston päätelmissä määritellään EU:n keskeiset neuvottelutavoitteet Pariisissa. Päätelmät hyväksyttiin lopulta varsin hyvässä yhteisymmärryksessä. Ympäristöministerit korostivat, että Pariisin sopimuksen on oltava kattava ja kunnianhimoinen. Sopimus voisi tulla voimaan, kun merkittävä osuus maailman kasvihuonekaasupäästöistä olisi sen piirissä.

Ministerit myös linjasivat päätelmissä yhteisen pitkän aikavälin päästövähennystavoitteen, jonka mukaan globaalit päästöt olisi vähintään puolitettava vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä ja nollattava vuoteen 2100 mennessä. Näin päätelmissä toistettiin EU:n vanha kanta komission Pariisi-tiedonannossa esittämän päivitysesityksen vastaisesti (60% vuoden 2010 tasosta); asia jakoi jäsenmaita. Komission muutosesitys on vaikutukseltaan kuitenkin sama kuin EU:n aikaisempi kanta. Ministerit myös toivottivat tervetulleeksi G7-maiden johtajien kesäkuussa 2015 antaman julistuksen aiheeseen liittyen; julistus pitää sisällään viittauksen 40-70% päästöhaarukan 'yläpäähän'. Lisäksi päätelmissä todetaan että kahden asteen tavoitteen saavuttamiseksi päästöt on saatava laskuun vuoteen 2020 mennessä.

Päätelmissä todetaan, että sopimukseen on sisällytettävä viiden vuoden välein tapahtuva arviointi (ns. ambitiomekanismi), jolloin maakohtaisia päästövähennystavoitteita voitaisiin tarvittaessa kiristää.

DE esitti muutamien jäsenmaiden, ml. FI, tukemana päätelmiin myös mainintaa siitä, että EU on valmis tarkastelemaan oman vähintään 40% päästövähennystavoitteensa mahdollista nostamista kansainvälisiä joustomekanismeja käyttämällä Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti, mutta tätä vastustivat jotkut jäsenmaat, joten maininta ei tullut päätelmiin.

Komissio ilmoitti jättävänsä lausuman koskien päätelmien kappaletta 17 ja EU:n ja jäsenmaiden toimivaltaa tulevan Pariisin sopimuksen toimeenpanossa, johon se oli tehnyt muutosehdotuksen jota ei kuitenkaan hyväksytty. KOM lausuman teksti myös jaettiin kokouksessa. UK, SE ja PL ilmoittivat tämän jälkeen jättävänsä vastalausuman jossa ilmaisevat olevansa eri mieltä komission tulkinnasta liittyen toimivaltaan.

Ilmastorahoitus herätti myös paljon keskustelua. Jäsenmaat, ml. FI, korostivat rahoituksen olevan keskeinen asia Pariisissa. EU myös korostaa päätelmissä sitoumustaan 100 mrd USD mobilisointiin kehitysmaiden ilmastotoimiin vuoteen 2020 mennessä. Varsinaiseen rahoitusta koskevaan päätelmätekstiin ei kuitenkaan enää tehty muutoksia neuvostossa, vaikka muutamilla jäsenmailla edelleen olikin tähän liittyviä ehdotuksia . EU:n ilmastorahoitusta koskevia viestejä Pariisin kokoukseen täsmennetään marraskuussa talous- ja rahoitusasiainneuvostossa (Ecofin). Ilmasto- ja energiakomissaari Canete toivoi että jäsenmaat voisivat hyvissä ajoin ennen Pariisin kokousta ilmoittaa alustavia ilmastorahoitukseen liittyviä tavoitteitaan ja sitoumuksiaan.

Sekä KOM että FR korostivat myös tarvetta viestittää entistä paremmin muille neuvottelukumppaneille sekä EU:n omista ilmastotoimista että kehitysmaille suunnatusta ilmastorahoituksesta.

YK-neuvottelut Pariisin sopimuksesta ja muista Pariisissa päätettävistä asioista jatkuvat lokakuussa 2015 Bonnissa.

4. **Muut asiat**

PJ esitteli polkupyöräilyn suosimista liikkumismuotona koskevan lausuman (11944/15).

PJ kertoi myös lyhyesti EU:n ympäristöministereiden vierailusta Vatikaanissa Paavia tapaamassa Roomassa 16.9. ja totesi että sekä Paavin että hänen oma puheensa on jaettu. Hän toivoo, että tapaamisen kannustava ja lämmin rohkaiseva henki säilyy työssä kohti Pariisia.

Suomen edustajat
Ministeri Tiilikainen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat
12165/15

Liitteet

Viite

Asiasanat	ilmastonmuutos, ympäristö, ympäristöneuvosto, ilmasto- ja energiapaketti
Hoitaa	**TEM, UM, YM**
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, SM, STM, VM, VNK